

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2013

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD

PESEL

*Miejsce
na naklejkę
z kodem*

**EGZAMIN MATURALNY
Z HISTORII SZTUKI**

POZIOM PODSTAWOWY

MAJ 2014

**Czas pracy:
120 minut**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 17 stron (zadania 1–27). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
6. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Liczba punktów
do uzyskania: 100**

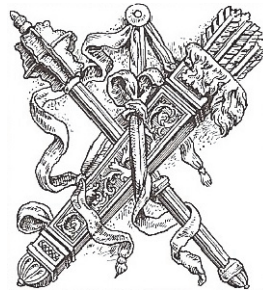
MHS-P1_1P-142

Zadanie 1. (4 pkt)

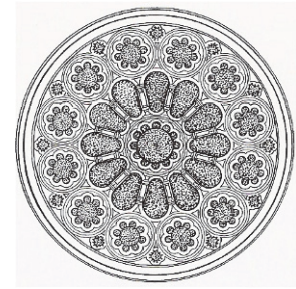
Przyporządkuj elementom dekoracyjnym definicje wybrane z podanych poniżej. Podaj nazwy przedstawionych elementów dekoracyjnych.

A

B

C

1. Motyw dekoracyjny w postaci krzyżujących się elementów uzbrojenia ochronnego i rozmaitego rodzaju białej broni. Szczególnie charakterystyczny dla sztuki renesansu i baroku.
2. Okrągły ornament w kształcie stylizowanego kwiatu róży, charakterystyczny dla architektury gotyku.
3. Podwieszana dekoracja spleciona z liści, kwiatów i owoców, charakterystyczna szczególnie dla sztuki starożytnego Rzymu i baroku.

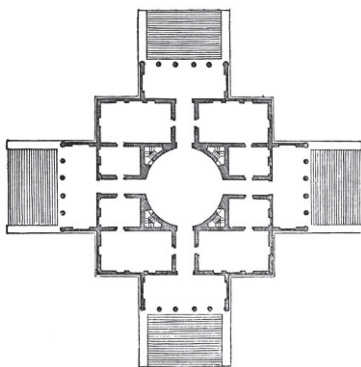
Element dekoracyjny	A	B	C
Numer definicji			
Nazwa elementu dekoracyjnego			

Zadanie 2. (3 pkt)

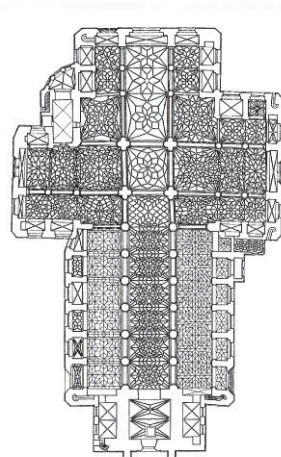
Rozpoznaj plany słynnych budowli i wpisz we wskazane miejsca:

a) nazwę własną budowli

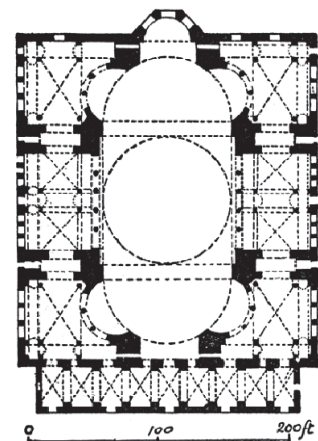
b) styl/okres, w którym powstał zabytek.

A

B

C

- a) a) a)
- b) b) b)

Zadanie 3. (3 pkt)

Podaj nazwiska twórców poniżej prezentowanych dzieł oraz podkreśl wiek, w którym one powstały.

A

B

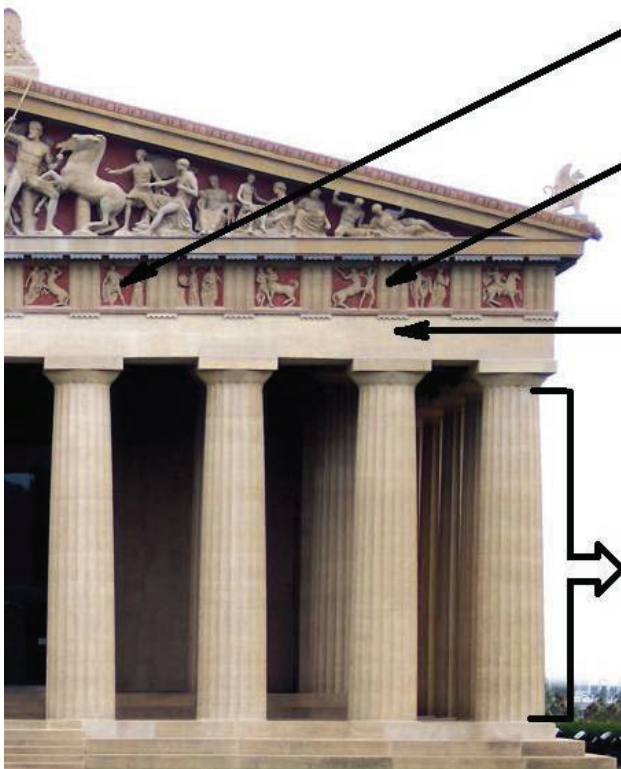
C

.....

Wiek: XIX XX

Zadanie 4. (4 pkt)

Podaj nazwy elementów architektonicznych wskazanych na fotografii.

A

B

C

D

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.
	Maks. liczba pkt	4	3	3	4
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 5. (4 pkt)

Rozpoznaj przedstawione dzieło i wykonaj polecenia.

a) Podaj nazwisko autora dzieła.

.....

b) Napisz nazwę kierunku, z którym wiąże się twórczość tego artysty.

.....

c) Napisz nazwę nowatorskiej techniki plastycznej, którą w tym dziele zastosowano.

.....

d) Wybierz i podkreśl właściwy opis tej techniki.

- A. Technika malarska polegająca na kładzeniu obok siebie regularnych plamek czystego koloru.
- B. Technika malarska polegająca na pokrywaniu poziomo leżącego płótna farbami skapującymi z podziurkowanej puszką, kija lub pędzla.
- C. Technika polegająca na tworzeniu kompozycji z wycinków różnych materiałów i przyklejaniu ich na płótnie lub papierze.

Zadanie 6. (2 pkt)

Określ gatunek malarski, w którym specjalizował się każdy z wymienionych poniżej artystów. Odpowiedzi wybierz spośród następujących:

akt batalistyka portret pejzaż martwa natura

Wojciech Kossak

John Constable

Willem Claeszoon Heda

Frans Hals

Zadanie 7. (1 pkt)

Pod każdą fotografią wpisz nazwę miasta, w którym znajduje się przedstawiony zabytek.

A

B

C

Zadanie 8. (2 pkt)

Wskaż spośród wymienionych poniżej trzy obrazy, które znajdują się w Muzeum Narodowym w Warszawie.

Jan Matejko, *Bitwa pod Grunwaldem*

Leonardo da Vinci, *Dama z gronostajem*

Józef Mehoffer, *Dziwny ogród*

Józef Chełmoński, *Babie lato*

Rembrandt van Rijn, *Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem*

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	5.	6.	7.	8.
	Maks. liczba pkt	4	2	1	2
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 9. (4 pkt)

- a) Rozpoznaj temat każdego z reprodukowanych poniżej obrazów Fra Angelico i Cranacha.
b) Określ źródło ikonograficzne tematu. Odpowiedzi wybierz z podanych poniżej.

Stary Testament Nowy Testament mitologia apokryfy żywoty świętych

A

a)

b)

B

a)

b)

Zadanie 10. (6 pkt)

Rozpoznaj przedstawione dzieło i podaj:

- a) jego tytuł

.....

- b) autora

.....

- c) nazwę stylu i wiek, w którym powstał obraz

.....

- d) ośrodek artystyczny (miasto), z którym związany był jego autor

.....

- e) najbardziej charakterystyczne środki formalne tego dzieła.

.....

.....

Zadanie 11. (3 pkt)

Wyjaśnij podane terminy.

lamassu

.....
.....
.....

sfinks

.....
.....
.....

centaur

.....
.....
.....

Zadanie 12. (2 pkt)

Określ funkcje dzieł wymienionych w poniższej tabeli oraz napisz, jakie dziedziny sztuki one reprezentują. Właściwe odpowiedzi wybierz z podanych poniżej.

Funkcja dzieła: reprezentacyjna dekoracyjna sakralna sepulkralna użytkowa
Dziedzina sztuki: malarstwo grafika rzeźba architektura rzemiosło

Dzieło	Funkcja	Dziedzina sztuki
A. Jan Cybis, <i>Martwa natura z kwiatami</i>		
B. Bazylika św. Piotra na Watykanie		
C. Nagrobek króla Kazimierza Wielkiego		

Zadanie 13. (2 pkt)

Podkreśl nazwiska trzech artystów, którzy tworzyli w okresie baroku.

Filippo Brunelleschi Francesco Borromini Rafael Santi Peter Paul Rubens
Andrea Palladio Jan Vermeer van Delft

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	9.	10.	11.	12.	13.
	Maks. liczba pkt	4	6	3	2	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 14. (4 pkt)

Które z reprodukowanych poniżej obrazów są autorstwa Jacka Malczewskiego? Wpisz do tabeli ich oznaczenia literowe, a obok napisz tytuły tych obrazów.

A

B

C

D

E

Oznaczenia literowe	Tytuł obrazu

Zadanie 15. (2 pkt)

Wymienionym dziełom przyporządkuj nazwiska autorów. Odpowiedzi wybierz z podanych poniżej.

Joseph Paxton

Wit Stwosz

Stanisław Wyspiański

James Whistler

Giotto di Bondone

A. witraż *Bóg Ojciec*

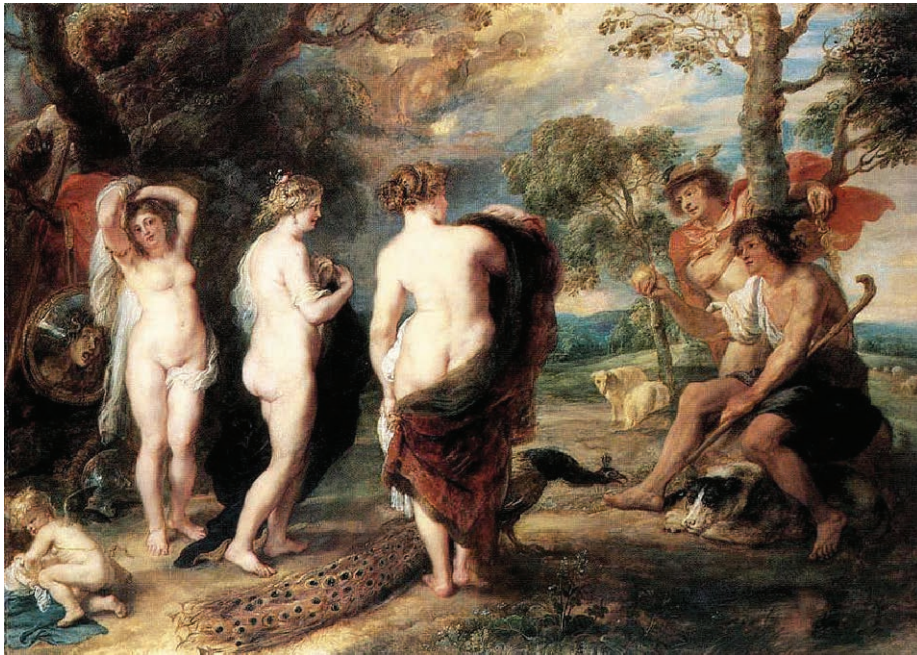
B. freski z kaplicy Scrovegnich w Padwie

C. ołtarz mariacki w Krakowie

D. Pałac Kryształowy w Londynie

Zadanie 16. (6 pkt)

Rozpoznaj boginie przedstawione na reprodukowanym poniżej obrazie *Sąd Parysa* Petera Paula Rubensa i wymień ich atrybuty. Uzupełnij tabelę.

Imię bogini	Atrybut

Zadanie 17. (1 pkt)

Podkreśl nazwisko autora budowli i nazwisko jego mecenasa.

Autor: Dominik Merlini Augustyn Locci Bartolomeo Berrecci
Mecenas: Zygmunt I Stary Stanisław August Poniatowski Jan III Sobieski

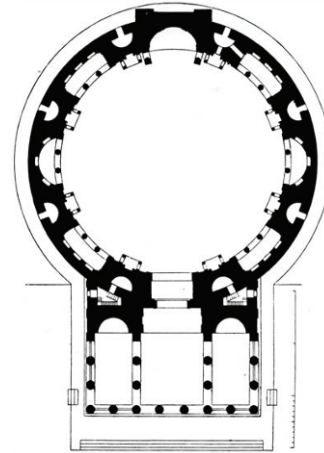
Wypełnia egzaminator	Nr zadania	14.	15.	16.	17.
	Maks. liczba pkt	4	2	6	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 18. (8 pkt)

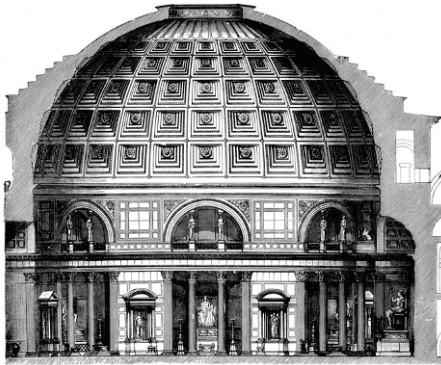
Na podstawie czterech ilustracji zabytku wykonaj polecenia.

A

B

C

D

a) Opisz plan i układ przestrzenny budowli, podając 4 cechy. (3 pkt)

.....

.....

.....

.....

b) Opisz bryłę i dekorację budowli, podając 4 cechy. (3 pkt)

.....

.....

.....

.....

c) Nazwij budowlę oraz krąg kulturowy lub styl, w jakim ją wybudowano. (2 pkt)

.....

.....

Zadanie 19. (2 pkt)

Zidentyfikuj autorów cytatów na podstawie ich wypowiedzi. Wpisz we właściwe miejsca nazwiska wybrane spośród wymienionych.

Witold Wojtkiewicz Vincent van Gogh John Constable

A. Często wydaje mi się, że noc od dnia jest w barwy bogatsza, we fiolety, w błękity i w najbardziej intensywne zielenie. Jeśli zwrócisz na to uwagę, zobaczysz, że jedne gwiazdy są cytrynowożółte, inne znów świecą różowo, niebiesko, zielono i niezapominajkowobłękitnie.

.....

B. Jeśli dzieła wielkich mistrzów mogą uwznioślić ducha i utrzymać go na poziomie doskonałości, natura jest w równym stopniu źródłem, z którego wszystko bierze swój początek.

.....

C. Wszystko, co jest moim, ma właśnie zawsze pozory figla, psoty, w najlepszym razie płaczącej zabawki (niewynaleziona zapewne jeszcze). Nie umiem być poważnym; wstydę się tego.

.....

Zadanie 20. (4 pkt)

Przyporządkuj każdemu wymienionemu artyście kierunek, w którym tworzył. Odpowiedzi wybierz z podanych poniżej.

fowizm ekspresjonizm kubizm dadaizm formizm pop-art impresjonizm

Pablo Picasso

Andy Warhol

Leon Chwistek

Claude Monet

Henri Matisse

Marcel Duchamp

Ernst Ludwig Kirchner

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	18a)	18b)	18c)	19.	20.
	Maks. liczba pkt	3	3	2	2	4
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 21. (3 pkt)**Rozpoznaj przedstawione dzieło i wykonaj polecenia.**

a) Napisz, co jest treścią tego dzieła. (1 pkt)

.....

.....

b) Podaj trzy cechy stylistyczne formy, po jednej – z każdej wymienionej kategorii. (2 pkt)

kompozycja:

kolorystyka:

światłocień:

Zadanie 22. (3 pkt)**Uzupełnij poniższe zdania.**

a) Sztuka symbolizowała światło boskiej chwały i miłości, czego wspaniałym przykładem mogą być katedry, na przykład katedra w we Francji.

b) Z ogromnej skarbnicy kultury antyku czerpały wzory w czasach nowożytnych styl oraz styl

c) Styl deklarował zerwanie z królującym w całej ówczesnej Europie historyzmem.

Zadanie 23. (1 pkt)

Jakie wydarzenie historyczne upamiętniono na każdym z prezentowanych dzieł? Wskaż poprawną odpowiedź: wpisz w tabeli odpowiednie numery.

A

B

C

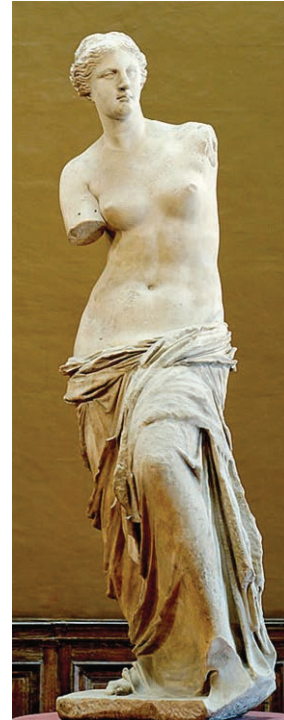
1. Obraz upamiętnia setną rocznicę insurekcji kościuszkowskiej i jeden z jej epizodów – zwycięską bitwę pod Raclawicami. Reprodukowany fragment ukazuje moment, w którym rosyjska artyleria rozpoczyna ostrzał mający odwrócić uwagę od oddziałów kozackich nacierających na polską jazdę. Wysilek, aby zbliżyć się jak najmocniej do prawdy odległych wydarzeń, spowodował powstanie wspaniałego dzieła historycznego ku pokrzepieniu serc narodu wówczas zniewolonego.
2. Dzieło przedstawia bohaterską szarżę polskich szwoleżerów walczących u boku Bonapartego podczas jego wyprawy na Madryt. Polscy żołnierze, będąc pod stałym ostrzałem artylerii hiszpańskiej, przedarli się przez wąską gardziel wąwozu Somosierra i otworzyli tym samym drogę Napoleonowi. Artysta, bez skupiania się na pojedynczych osobach, w sposób syntetyczny przedstawił zgiełk i zamęt bitewny.
3. Tradycyjnie uważa się, że obraz przedstawia bitwę pod Issos stoczoną pomiędzy Aleksandrem Macedońskim a królem perskim Dariuszem III w roku 333 p.n.e. Aleksander natarł swoją jazdą na straż przyboczną Dariusza, wokół którego rozpięta się zażarta walka, w efekcie której król perski musiał ratować się ucieczką. Dzieło to jest powszechnie uważane za rzymską kopię obrazu greckiego z IV wieku p.n.e.

Obraz batalistyczny	A	B	C
Wydarzenie historyczne			

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	21.	22.	23.
	Maks. liczba pkt	3	3	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 24. (10 pkt)

Porównaj dwie rzeźby widoczne na fotografiach.

A**B**

a) Podaj nazwę każdej rzeźby. (2 pkt)	.....	.....
b) Wymień po cztery cechy stylistyczne formy. (6 pkt)	.....	.....
c) Sformułuj wniosek dotyczący stylu i sposobu ujęcia tematu. (2 pkt)	.....	

Zadanie 25. (3 pkt)

a) Przyjrzyj się przykładom rzemiosła artystycznego i podaj nazwy stylów lub kierunków, z którymi należy powiązać te przedmioty.

A

B

C

.....

b) Uszereguj zabytki chronologicznie, począwszy od najwcześniej do najpóźniej powstałego: wpisz oznaczenia literowe w odpowiedniej kolejności.

	1.	2.	3.
Oznaczenia literowe			

Zadanie 26. (3 pkt)

Przypisz wymienionym kierunkom nowatorskie techniki plastyczne. Odpowiedzi wybierz z podanych poniżej.

frotaż kolaż serigrafia pointylyzm dripping

Kierunek	Technika plastyczna
neoimpresjonizm	
kubizm	
surrealizm	
pop-art	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	24a)	24b)	24c)	25.	26.
	Maks. liczba pkt	2	6	2	3	3
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 27. (10 pkt)

Dokonaj porównania poniżej reprodukowanych obrazów.

A

B

	Obraz A <i>Matka Boska Włodzimierska</i>	Obraz B <i>T. Czyżewski, Madonna z dzieciątkiem</i>
a) Określ styl lub kierunek, w którym powstał każdy z obrazów. (2 pkt)		
b) Wymień trzy cechy formalne każdego dzieła: – kompozycja – kolorystyka – światłocień. (6 pkt)		
c) Sformułuj wniosek dotyczący sposobu przedstawienia obu dzieł, uwzględnij ich wyraz. (2 pkt)		

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	27a)	27b)	27c)
	Maks. liczba pkt	2	6	2
	Uzyskana liczba pkt			

BRUDNOPIS